

COVID-19

EDİTÖRLER

Bedia DİNÇ
Sibel AYDOĞAN

© Copyright 2023

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN	Sayfa ve Kapak Tasarımı
978-625-399-229-3	Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı	Yayıncı Sertifika No
COVID-19	47518
Editörler	Baskı ve Cilt
Bedia DİNÇ ORCID iD: 0000-0001-8318-2556	Vadi Matbaacılık
Sibel AYDOĞAN ORCID iD: 0000-0001-8820-032X	Bisac Code
	MED052000
Yayın Koordinatörü	DOI
Yasin DİLMEN	10.37609/akya.2660

Kütüphane Kimlik Kartı

COVID-19 / editörler : Bedia Dinç, Sibel Aydoğan.
Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2023.
153 s. : resim, şekil, tablo. ; 160x235 mm.
Kaynakça ve İndeks var.
ISBN 9786253992293
1. Tıp--Mikrobiyoloji.

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tani amacıyla kullanılmamalıdır. Akademisyen Kitabevi ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. Akademisyen Kitabevi ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)'nün 30 Ocak 2020'de 'uluslararası halk sağlığı sorunu' olarak kabul ettiği ve 11 Mart 2020'de 'COVID-19 pandemisi' olarak adlandırdığı süreç, öncelikli olarak etkenin tanımlanması ve hastalığın tedavisine yönelik olarak ilerlerken, sonraki dönemde etkenin varyantları, varyantların tanısı, aşılar ve hastalığın olası komplikasyonları ve koenfeksiyonlara yoğunlaşmayı gerektirdi.

Ankara Bilkent Şehir hastanesi Tıbbi Mikrobiyoloji Kliniği COVID-19 tanı laboratuvarı 27 Mart 2020'de faaliyete başladı ve yedi gün 24 saat hizmet vererek günümüze dek laboratuvarımızda yaklaşık 1.300.500 test çalışıldı.

2023 yılının ortalarını yaşadığımız bu günlerde salgının kontrol altına alınmış olmasına ve DSÖ tarafından 5 Mayıs 2023'de COVID-19'un sağlık açısından artık 'küresel bir acil durum' teşkil etmediğinin açıklanmasına rağmen, solunum yolu enfeksiyonu viral etkenlerinin önümüzdeki yıllarda da gündemimizde olacağını düşünmekteyiz. Bu nedenle kitabımızda etkene ve etkenin tanısına yönelik bilgiler yanında, tanı laboratuvarının kuruluşunu ve koenfeksiyonları da irdeledik.

Kitabın yazımında görev alan ve emeği geçen tüm hocalarımıza, salgın sürecini bilfiil yaşayarak, tanı aşamasında yedi gün 24 saat katkı sağladıkları ve deneyimlediklerini yazıya dökerek öngörülen olası pandemilere karşı yol gösterici oldukları için teşekkür ediyoruz..

Bunun yanında, salgının başından itibaren gerçek anlamda bir ekip ruhuyla yanımızda olan Tıbbi Mikrobiyoloji Kliniğinin tüm uzmanları, asistanları, teknisyenleri, veri girişimizde yardımcı olan sekreterimiz ve desteğini her zaman yanımızda hissettiğimiz Ankara Bilkent Şehir Hastanesi Koordinatör Başhekimliğine teşekkür ediyoruz...

Okuyucularımıza yararlı olması dileğiyle...

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1	SARS-COV-2: Genel Bakış	1
	<i>Füsun KIRCA</i>	
BÖLÜM 2	COVID-19 İmmünolojisi	17
	<i>Emrah SALMAN</i>	
BÖLÜM 3	COVID-19 ve Otoimmünite	47
	<i>Emrah SALMAN</i>	
BÖLÜM 4	COVID-19 Koenfeksiyonları: Bakteriyel Etkenler	59
	<i>Nilay ÇÖPLÜ</i>	
BÖLÜM 5	COVID-19 Koenfeksiyonları: Viral Etkenler	71
	<i>Sibel AYDOĞAN</i>	
BÖLÜM 6	COVID-19 Koenfeksiyonları: Fungal Etkenler	89
	<i>Sema TURAN UZUNTAŞ</i>	
BÖLÜM 7	COVID-19 Koenfeksiyonları: Paraziter Etkenler.....	105
	<i>Filiz DEMİREL</i>	
BÖLÜM 8	COVID-19 Enfeksiyonunda Örnek Yönetimi.....	113
	<i>Füsun KIRCA</i>	
BÖLÜM 9	COVID-19 Laboratuvar Tanısı	125
	<i>Gülay KORUKLUOĞLU</i>	
BÖLÜM 10	COVID-19 Tanı Laboratuvarı Kurulumu	139
	<i>Bedia DİNÇ</i>	

YAZARLAR

Doç. Dr. Sibel AYDOĞAN
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara
Bilkent Şehir Sağlık Uygulama ve
Araştırma Merkezi
ID 0000-0001-8820-032X

Doç. Dr. Filiz DEMİREL
Ankara Bilkent Şehir Hastanesi,
Tıbbi Mikrobiyoloji Bölümü
ID 0000-0002-3513-8347

Prof. Dr. Bedia DİNÇ
Ankara Bilkent Şehir Sağlık Uygulama
ve Araştırma Merkezi
ID 0000-0001-8318-2556

Prof. Dr. Nilay ÇÖPLÜ
Ankara Bilkent Şehir Hastanesi
Tıbbi Mikrobiyoloji Bölümü
ID 0000-0003-1956-1417

Uzm. Dr. Füsün KIRCA
Ankara Bilkent Şehir Hastanesi
Tıbbi Mikrobiyoloji Bölümü
ID 0000-0003-0959-9091

Prof. Dr. Gülay KORUKLUOĞLU
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara
Bilkent Şehir Sağlık Uygulama ve
Araştırma Merkezi
ID 0000-0000-1762-56350

Uzm. Dr. Emrah SALMAN
Ankara Bilkent Şehir Hastanesi
Tıbbi Mikrobiyoloji Bölümü
ID 0000-0002-5293-0803

Uzm. Dr. Sema TURAN UZUNTAŞ
Ankara Bilkent Şehir Hastanesi
Tıbbi Mikrobiyoloji Bölümü
ID 0000-0002-1878-1402